

Q1

$$n = \int n_v dv \quad \text{if } n \text{ is } dv \quad (1)$$

$$n_v = \frac{u_v}{h\nu} = \frac{8\pi}{c^3} \frac{\nu^2}{e^{\frac{h\nu}{k_B T}} - 1}$$

$$\frac{h\nu}{k_B T} = x$$

$$dx = \frac{h}{k_B T} d\nu$$

$$n = \frac{8\pi}{c^3} \left(\frac{k_B T}{h} \right)^3 \int_0^\infty \frac{x^2}{e^x - 1} dx = 2.4 \cdot \frac{8\pi}{(ch)^3} (k_B T)^3$$

$$a = \frac{h\nu}{k_B T}$$

$$\langle E \rangle \left[\frac{J}{N_p} \right] = \frac{u \left[\frac{J}{N_p} \right]}{n \left[\frac{N_p}{m^3} \right]} \quad (2)$$

$$= \frac{a T^4}{2.4 \cdot \frac{8\pi}{(ch)^3} (k_B T)^3} = \frac{1}{4.8\pi} \frac{c}{h^3} \frac{1}{c^2 h^3} T$$

Q2

$$1) D_A = \frac{1}{1+z} D_c$$

$$E(z) = a^{-\frac{3}{2}} = (1+z)^{3/2}$$

$$\frac{1}{n} (1+x)^n \rightarrow (1+x)^{n-1}$$

$$D_c = \frac{c}{H_0} \int_0^z \frac{dz'}{E(z')} = \frac{c}{H_0} \int_0^z (1+z')^{-3/2} dz' = \frac{c}{H_0} (-2) (1+z')^{-1/2} \Big|_0^z$$

$$= \frac{c}{H_0} (-2) \left[\frac{1}{\sqrt{1+z}} - 1 \right]$$

$$(1+z)^{-3/2} \rightarrow -\frac{3}{2}$$

$$D_A = \frac{2c}{H_0} \left[\frac{1}{1+z} - \frac{1}{(1+z)^{3/2}} \right]$$

$$2) \partial_z D_A \sim \frac{3}{2(1+z)^{5/2}} - \frac{1}{(1+z)^2} \Rightarrow 3(1+z)^2 - 2(1+z)^{5/2} = 0$$

$$3(1+z)^2 = 2(1+z)^{5/2}$$

$$\frac{3}{2} = (1+z)^{1/2}$$

$$\frac{9}{4} = (1+z)$$

$$\frac{a}{u} = 1+z$$

$$\left[z = \frac{5}{4} \right]$$

Q3

(1) זהו $D_p = \frac{1}{1+z} D_c$ יק' עזרים (אחריהם)
 (אחריהם הסתכלו בטקסט)
 ביקורם לבואם בביקורם H_0 אחריהם יק'

אחריהם ביקורם הסתכלו, בביקורם H_0 ביקורם לבואם

הוא $\frac{1}{1+z}$ $\frac{d}{dt} \ln(1+z)$

$$D_{LT} = \frac{c}{H_0} \int_0^z \frac{dz'}{E(z')(1+z')}$$

2) זהו ביקורם הסתכלו לבואם בביקורם יק' עזרים

אחריהם $\frac{1}{1+z}$ $\frac{d}{dt} \ln(1+z)$ $\rightarrow a^{-3/2} (1+z)^{3/2}$

$$t_0 = \int_0^{t_0} dt = \frac{1}{H_0} \int_0^1 \frac{da}{a E(a)} = \frac{1}{H_0} \int_0^1 \frac{dz}{(1+z)^2 E(z)} = \frac{1}{H_0} \int_0^1 \frac{dz}{(1+z)^2}$$

$$= \frac{1}{H_0} \int_0^1 \frac{1}{(1+z)^2} dz = \frac{2}{3} \frac{1}{H_0}$$

$$\Rightarrow D_c = 3 c t_0 \left[1 - \frac{1}{\sqrt{1+z}} \right]$$

$$\left\{ \frac{c}{H_0} (-2) \left[\frac{1}{\sqrt{1+z}} - 1 \right] \right\}$$

אחריהם ~ 1

Q5

$$1) \left(\frac{H}{H_0} \right)^2 = \Omega_m a^{-3} + \Omega_\Lambda a^{-3(1+w)}$$

2) אם $w < -1$ אז ייתכן שהקצב H יגדל עם הזמן. זה יכול להיות בגלל האנרגיה החשוכה.

$$H = H_0 \sqrt{\Omega_\Lambda} a^{-\frac{3}{2}(1+w)} \rightarrow a^{\frac{2}{1+w}}$$

אם היקום ימשיך להתרחב, אז H יקטן. Co-moving distances.

$$\int_{t_0}^{\infty} dt = \int_1^{\infty} \frac{da}{H_0 a E(a)} = \frac{1}{H_0 \sqrt{\Omega_\Lambda}} \int_1^{\infty} a^{-\frac{3}{2}(1+w)} da = \frac{1}{H_0 \sqrt{\Omega_\Lambda}} \left[\frac{a^{\frac{3}{2}(1+w)}}{\frac{3}{2}(1+w)} \right]_1^{\infty}$$

$$w = -\frac{3}{2} \Rightarrow \frac{1}{3} \frac{1}{H_0 \sqrt{\Omega_\Lambda}} = 22.26 \text{ Gyr}$$

Q6

$$l_c = \frac{\hbar}{mc} \quad l_s = \frac{2G\hbar}{c^2}$$

$$\frac{\hbar}{m\lambda} = \frac{2G\hbar}{c\lambda}$$

$$(\mu g) \sqrt{\frac{c\hbar}{2G}} = m_p = 8 \cdot 10^{-18} \text{ GeV}$$

$$J = [F \cdot t] = \frac{49 \text{ m}^2}{s^2}$$

$$\hbar [JS] = \frac{49 \hbar^2}{s}$$

$$l_p = \frac{\hbar}{m_p c} = \sqrt{\frac{2G\hbar}{c^3}} = 2.29 \cdot 10^{-35} \text{ m}$$

$$P_p = \left(\frac{c\hbar}{2G} \right)^{1/2} \cdot \left(\frac{c^3}{2G\hbar} \right)^{3/2} = \frac{c^5}{4G^2\hbar} = 10^{96} \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

$$l_H = ct_p = 3 \cdot 10^8 \cdot 10^{-44} = 3 \cdot 10^{-36} \text{ m}$$

אם l_p הוא המרחק הקטן ביותר שאנחנו יכולים לראות, אז l_H הוא המרחק הגדול ביותר שאנחנו יכולים לראות.

$$u = P_p c^2 = a T^4 = \frac{\hbar}{c^3} \sigma T^4$$

$$T_p = \left(P_p c^3 \frac{1}{4\sigma} \right)^{1/4} = 10^{32} \text{ K}$$